

Suvestinė redakcija nuo 2006-05-06 iki 2008-06-20

Istatymas paskelbtas: Žin. 2003, Nr. [61-2754](#), i. k. 1031010ISTA0IX-1597

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ATSISKAITYMŲ BAIGTINUMO MOKĖJIMO IR VERTYBINIŲ POPIERIŲ
ATSISKAITYMO SISTEMOSE
ĮSTATYMAS**

2003 m. birželio 5 d. Nr. IX-1597
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šio Įstatymo paskirtis:

1) sudaryti teisinį pagrindą saugiam ir patikimam mokėjimo bei vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų veikimui, sumažinti sisteminę riziką ir kiek įmanoma apsaugoti tokius sistemų dalyvių interesus, kai sustabdomos vieno iš sistemos dalyvių operacijos ar pradedamas jo bankroto procesas;

2) apsaugoti Lietuvos banko, valstybės narės centrinio banko ir Europos centrinio banko interesus atliekant centrinių bankų operacijas.

2. Šis Įstatymas skirtas užtikrinti šio Įstatymo priede nurodyto Europos Sąjungos teisės akto taikymą.

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Atsakinga institucija** – Lietuvos Respublikos arba valstybės narės teisės aktu paskirta institucija, kuri informuoja apie sistemos dalyvio operacijų sustabdymą arba pradedamą jo bankroto procesą ir yra atsakinga už kitų valstybių narių atitinkamų institucijų informavimą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-563](#), 2006-04-20, Žin., 2006, Nr. 50-1798 (2006-05-06), i. k. 1061010ISTA000X-563

2. **Atsiskaitymų sąskaita** – Lietuvos banko, valstybės narės centrinio banko, Europos centrinio banko, atsiskaitymų tarpininko arba pagrindinės sutarties šalies tvarkoma sąskaita, naudojama sistemos dalyvio lėšoms arba vertybiniams popieriams laikyti ir atsiskaitymams tarp sistemos dalyvių atliliki.

3. **Atsiskaitymų tarpininkas** – juridinis asmuo, kuris atidaro ir tvarko įstaigų ir (arba) pagrindinės sutarties šalies atsiskaitymų sąskaitas, per kurias sistemoje atliekami atsiskaitymai pagal pervedimo nurodymus ar lėšų pervedimas pagal mokėjimo nurodymus, ir kuris atsiskaitymo tikslais gali teikti paskolas įstaigoms ar pagrindinėms sutarties šalims.

4. **Bankroto proceso pradžia** – momentas, kai Lietuvos Respublikos, valstybės narės arba trečiosios valstybės teismas ar kita įgaliota institucija priima sprendimą dėl bankroto bylos sistemos dalyviui iškėlimo ar pradeda kitą panašią procedūrą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-563](#), 2006-04-20, Žin., 2006, Nr. 50-1798 (2006-05-06), i. k. 1061010ISTA000X-563

5. **Dukterinė įmonė** – Vertybinių popierių rinkos įstatyme apibūdinta įmonė.

6. **Finansinis turtas** – Finansų įstaigų įstatyme apibūdintas turtas.

7. **Įkaitas** – įkeistas finansinis turtas (įskaitant pinigus), taip pat pagal atpirkimo arba panašų sandorį perleistas finansinis turtas teisėms ir įsipareigojimams, galintiems atsirasti dėl

naudojimosi sistema, užtikrinti arba pateiktas Lietuvos bankui, valstybių narių centriniams bankams ar Europos centriniam bankui kaip prievolės šiemis bankams įvykdymo užtikrinimas. Įkaitu pagal ši įstatymą laikomas ir finansinis užstatas pagal Finansinio užtikrinimo susitarimų įstatymą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-2128](#), 2004-04-15, Žin., 2004, Nr. 61-2184 (2004-04-27), i. k. 1041010ISTA0IX-2128

8. Įskaitymas – reikalavimų ir įsipareigojimų, atsirandančių dėl pervedimo nurodymų arba mokėjimo nurodymų, kuriuos sistemos dalyvis turėjo atlikti vienam ar keliems kitiems sistemos dalyviams arba gauti iš jų, sujungimas į vieną grynajį reikalavimą arba vieną grynajį įsipareigojimą – tada sistemos dalyvis turi tik vieną grynajį įsipareigojimą arba tik vienas jo gynasis reikalavimas turi būti padengtas.

9. Įstaiga – sistemoje dalyvaujanti ir atsakinga už įsipareigojimų pagal pervedimo nurodymus ar mokėjimo nurodymus toje sistemoje įvykdymą įstaiga:

- 1) Lietuvos bankas, valstybės narės centrinis bankas arba Europos centrinis bankas;
- 2) Lietuvos Respublikos arba valstybėje narėje licencijuota kredito įstaiga;
- 3) Lietuvos Respublikos arba valstybėje narėje licencijuota finansų maklerio įmonė;
- 4) valstybės institucija arba įmonė, kurios prievolių įvykdymą garantuoja valstybę;

5) bet kuris juridinis asmuo, kurio buveinė nėra Lietuvos Respublikoje arba valstybėje narėje ir kurio veikla būdinga Lietuvos Respublikoje arba valstybėse narėse licencijuotų kredito įstaigų arba finansų maklerio įmonių veiklai.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [X-563](#), 2006-04-20, Žin., 2006, Nr. 50-1798 (2006-05-06), i. k. 1061010ISTA000X-563

10. Kliringo namai – juridinis asmuo, atsakingas už įstaigų, pagrindinės sutarties šalies ir (ar) atsiskaitymų tarpininko vertybinių popierių ir pinigų grynuju likučiu apskaičiavimą.

11. Mokėjimo nurodymas – mokėjimo sistemos dalyvio raštu arba elektroniniu būdu sudarytas nurodymas pervesti lėšas.

12. Mokėjimo sistema – trijų arba daugiau sistemos dalyvių (neskaitant atsiskaitymų tarpininko, pagrindinės sutarties šalies arba kliringo namų) susitarimu veikianti sistema, turinti bendras taisykles ir standartizuotą procedūrą mokėjimo nurodymams tarp sistemos dalyvių vykdyti.

13. Operacijų sustabdymas – pagal Lietuvos Respublikos, valstybės narės arba trečiosios valstybės teisę priimtas sprendimas, susijęs su draudimu sistemos dalyviui disponuoti lėšomis ar vertybiniais popieriais, esančiais atsiskaitymų sąskaitoje, arba teismo laikinų apsaugos priemonių ar priežiūros institucijos poveikio priemonių sistemos dalyviui pritaikymas, dėl kurio sustabdomi arba apribojami vertybinių popierių povedimo ir (ar) mokėjimo nurodymai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-563](#), 2006-04-20, Žin., 2006, Nr. 50-1798 (2006-05-06), i. k. 1061010ISTA000X-563

14. Pagrindinė sutarties šalis – juridinis asmuo, kuris yra įstaigų tarpininkas sistemoje ir veikia kaip sandorio šalis visoms įstaigoms, ir jeigu kuri nors iš jų neįvykdo įsipareigojimų, susijusių su povedimo nurodymų arba mokėjimo nurodymų vykdymu, prisiima jos įsipareigojimus.

15. Povedimo nurodymas – vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos dalyvio raštu arba elektroniniu būdu sudarytas nurodymas pervesti vertybinius popierius, darant atitinkamus įrašus vertybinių popierių sąskaitose, arba kitu būdu perduoti nuosavybės teisę į vertybinius popierius ar su jais susijusias turtines teises.

16. Priežiūros institucija – Lietuvos Respublikos arba valstybės narės institucija, atliekanti šio straipsnio 9 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytų įstaigų arba įmonių priežiūrą.

17. Sistema – mokėjimo arba vertybinių popierių atsiskaitymo sistema, kurios dalyviai teisėms ir įsipareigojimams, atsrandantiems dėl dalyvavimo sistemoje (taip pat dėl dalyvio

operacijų sustabdymo ir (ar) bankroto atveju), pasirinko Lietuvos Respublikos arba valstybės narės teisę. Lietuvos Respublikos teisę sistemos dalyviai gali pasirinkti tik tuo atveju, kai bent vieno sistemos dalyvio buveinė yra Lietuvos Respublikoje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-563](#), 2006-04-20, Žin., 2006, Nr. 50-1798 (2006-05-06), i. k. 1061010ISTA000X-563

18. Sistemos dalyvis – įstaiga, pagrindinė sutarties šalis, atsiskaitymų tarpininkas arba kliringo namai. Sistemos taisykles gali numatyti, kad tas pats dalyvis atlieka pagrindinės sutarties šalies, atsiskaitymų tarpininko ir kliringo namų arba kelių minėtų asmenų funkcijas.

19. Sistemos operatorius – juridinis asmuo, atsakingas už sistemos veiklą pagal sistemos taisykles. Juo gali būti ir sistemos dalyvis.

20. Valstybė narė – Europos Sajungos valstybė narė arba Europos ekonominės erdvės (EEE) valstybė, išskyrus Lietuvos Respubliką.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-563](#), 2006-04-20, Žin., 2006, Nr. 50-1798 (2006-05-06), i. k. 1061010ISTA000X-563

21. Vertybiniai popieriai – vertybiniai popieriai ir investicinės priemonės, nurodyti Vertybinių popierių rinkos įstatymo 3 straipsnio 1 ir 2 dalyse, bei vekseliai, išrašyti pagal įsakomujų ir paprastujų vekselių įstatymą.

22. Vertybinių popierių atsiskaitymo sistema – trijų arba daugiau sistemos dalyvių (neskaitant atsiskaitymų tarpininko, pagrindinės sutarties šalies arba kliringo namų) susitarimu veikianti sistema, turinti bendras taisykles ir standartizuotą procedūrą vertybinių popierių pervedimo nurodymams tarp sistemos dalyvių vykdyti.

3 straipsnis. Įstatymo taikymo sritis

1. Šio įstatymo nuostatos taikomos:

1) sistemai, kurios dalyviai teisėms ir įsipareigojimams, atsirandantiems dėl dalyvavimo sistemoje, pasirinko Lietuvos Respublikos teisę ir kurios operatorius yra Lietuvos bankas arba kuri įregistruota šio įstatymo 5 straipsnyje nustatyta tvarka, tokios sistemos dalyviams, įkaitui, kuris skirtas dalyvių teisėms ir įsipareigojimams, galintiems atsirasti dėl naudojimosi sistema, užtikrinti ir įkaitui, kuris pateiktas Lietuvos bankui, valstybių narių centriniam bankams ir Europos centriniam bankui kaip prievolės pagal jų atliekamas operacijas įvykdymo užtikrinimas;

2) Lietuvos Respublikoje registruotiems dalyviams, dalyvaujantiems sistemoje, kurios dalyvių teisėms ir įsipareigojimams, atsirandantiems dėl dalyvavimo sistemoje, taikoma valstybės narės teisė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-563](#), 2006-04-20, Žin., 2006, Nr. 50-1798 (2006-05-06), i. k. 1061010ISTA000X-563

2. Sistemoms, kurių operatorius yra Lietuvos bankas, šio įstatymo 5 ir 6 straipsniai netaikomi.

ANTRASIS SKIRSNIS **MOKĖJIMO IR VERTYBINIŲ POPIERIU ATSISKAITYMO SISTEMOS**

4 straipsnis. Reikalavimai sistemoms

1. Kiekviena sistema privalo turėti sistemos operatorių, atsakingą už saugų ir veiksmingą sistemos veikimą.

2. Sistemos operatoriumi gali būti tik Lietuvos bankas, Lietuvos centrinis vertybinių popierių depozitoriumas, Lietuvos Respublikos arba valstybės narės finansų įstaiga ar tokios įstaigos dukterinė įmonė, arba sistemos, kurios dalyvių teisėms ir įsipareigojimams, atsirandantiems dėl dalyvavimo sistemoje, taikoma valstybės narės teisė, operatorius.

3. Sistema privalo reglamentuoti jos veikimo tvarką apibrežiantis teisės aktas (toliau – sistemos taisykles), kuriame būtų nustatyta:

- 1) sistemos dalyvių priėmimo ir pašalinimo tvarka;
- 2) sistemos dalyvių teisės ir įsipareigojimai, atsirandantys dėl dalyvavimo sistemoje;
- 3) pervedimo nurodymo arba mokėjimo nurodymo įtraukimo į sistemą momentas;
- 4) momentas, nuo kurio įtrauktas į sistemą pervedimo nurodymas arba mokėjimo nurodymas negali būti atšauktas sistemos dalyvio ar trečiojo asmens;
- 5) pervedimo nurodymų arba mokėjimo nurodymų vykdymo tvarka;
- 6) kredito, likvidumo ir operacinės rizikos valdymo priemonės;
- 7) veiklos tēstinumo planas.

5 straipsnis. Sistemų registravimas

1. Sistemos, kurių dalyviai teisėms ir įsipareigojimams, atsirandantiems dėl dalyvavimo sistemoje, pasirinko Lietuvos Respublikos teisę, išskyrus sistemas, kurių operatorius yra Lietuvos bankas, prieš pradėdamos veikti privalo būti registruotos Lietuvos banke.

Straipsnio dalias pakeitimai:

Nr. [X-563](#), 2006-04-20, Žin., 2006, Nr. 50-1798 (2006-05-06), i. k. 1061010ISTA000X-563

2. Sistema gali būti įregistruota, jeigu sistemos operatorius raštu kreipiasi į Lietuvos banką ir jam pateikia:

1) sistemos operatoriaus steigimo dokumentus, registracijos pažymėjimą arba kitus dokumentus, patvirtinančius teisę verstis sistemos operatoriaus veikla;

2) sistemos taisykles;

3) sistemos dalyvių sudarytų sutarčių, susijusių su dalyvavimu sistemoje, arba sutarčių standartines sąlygas, taip pat sistemos operatoriaus sutarčių su pagrindine sutarties šalimi, atsiskaitymų tarpininku arba kliringo namais kopijas;

4) sistemos dalyvių sąrašą, kuriame nurodomas kiekvieno dalyvio pavadinimas, jo buveinė bei licencijos, jeigu ji būtina sistemos dalyvio veiklai, rekvizitai;

5) kitus Lietuvos banko papildomai pareikalautus dokumentus, reikalingus Lietuvos banko sprendimui priimti.

3. Lietuvos bankas, gavęs šio straipsnio 2 dalyje nurodytus dokumentus, per 3 mėnesius juos išnagrinėja ir raštu praneša sistemos operatoriui apie priimtą sprendimą. Lietuvos bankas turi teisę reikalauti, kad sistemos operatorius pateiktų papildomą informaciją, būtiną sistemos rizikai nustatyti, taip pat paaiškintų arba pataisyti pateiktus duomenis. Lietuvos bankas turi teisę atsisakyti įregistruoti sistemą, jeigu:

1) sistemos operatorius atsisako pateikti šio straipsnio 2 dalyje nurodytus dokumentus;

2) sistemos taisykles prieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams;

3) iš šio straipsnio 2 dalyje pateiktų dokumentų galima spręsti, kad nebus užtikrintas saugus ir veiksmingas sistemos veikimas.

4. Lietuvos bankas turi teisę panaikinti sistemos registravimą, jeigu:

1) sistemos operatorius nepranešė Lietuvos bankui apie sistemos dalyvių pasikeitimus, kaip numatyta 6 straipsnio 1 dalyje, ir sistemos taisyklių, sistemos dalyvių sudarytų sutarčių, susijusių su dalyvavimu sistemoje, pakeitimus, kaip numatyta 6 straipsnio 2 dalyje;

2) iš sistemos operatoriaus pateiktos arba Lietuvos banko turimos informacijos galima spręsti, kad nebeužtikrinamas saugus ir veiksmingas sistemos veikimas.

5. Lietuvos banko sprendimas atsisakyti įregistruoti sistemą arba panaikinti jos registravimą turi būti motyvuotas. Sistemos operatorius, ištaisės nurodytus trūkumus, gali pateikti dokumentus registruoti sistemą iš naujo. Iš naujo pateikti dokumentai nagrinėjami bendra tvarka. Sprendimas atsisakyti įregistruoti sistemą ar panaikinti jos įregistravimą gali būti apskustas teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

6. Sistemos įregistravimas neterminuotas. Lietuvos bankas įtraukia sistemas į oficialų įregistruotų sistemų sąrašą.

7. Lietuvos bankas privalo „Valstybės žinių“ priede „Informacinių pranešimų“ skelbtį sistemų, įregistruotų Lietuvos banke, bei sistemų, kurių operatorius yra pats Lietuvos bankas, dalyvių (dalyvio pavadinimas, buveinė) sąrašus ir jų pasikeitimus.

8. Kiekvieno suinteresuoto asmens prašymu įstaigos privalo pranešti apie sistemas, kuriose jos dalyvauja, ir pateikti informaciją apie tokį sistemų taisykles.

6 straipsnis. Periodinis informacijos atskleidimas

1. Sistemos operatorius ne vėliau kaip per 3 darbo dienas privalo raštu pranešti Lietuvos bankui apie sistemos dalyvių arba jų duomenų, nurodytų 5 straipsnio 2 dalies 4 punkte, pasikeitimus.

2. Sistemos operatorius ne vėliau kaip per 7 darbo dienas privalo raštu pranešti Lietuvos bankui apie atliktus sistemos taisyklių, sistemos dalyvių sudarytų sutarčių, susijusių su dalyvavimui sistemoje, arba sutarčių standartinių sąlygų pakeitimus.

3. Sistemos operatorius per 3 darbo dienas po sprendimo nutraukti sistemos veiklą priėmimo turi pranešti apie tai Lietuvos bankui.

4. Sistemos operatorius privalo pateikti Lietuvos bankui kitą jo prašomą informaciją, susijusią su sistema ar jos veikla.

TREČIASIS SKIRSNIS

OPERACIJŲ SUSTABDYMO IR BANKROTO PROCESO PADARINIŲ APRIBOJIMAS

7 straipsnis. Įskaitymas

1. Pervedimo nurodymai, mokėjimo nurodymai ir jų įskaitymas yra galiojantis ir net operacijų sustabdymo arba sistemos dalyvio bankroto proceso atveju negali būti ginčijami trečiųjų asmenų, jei pervedimo nurodymai ir (ar) mokėjimo nurodymai buvo įtraukti į sistemą iki sistemos dalyvio operacijų sustabdymo ir (ar) jo bankroto proceso pradžios.

2. Operacijų sustabdymo ir (ar) bankroto proceso pradžios dieną su sistema susijusiems įsipareigojimams, atsiradusiemis iki sistemos dalyvio operacijų sustabdymo ir (ar) jo bankroto proceso pradžios, įvykdyti panaudojamos to dalyvio atsiskaitomojoje sąskaitoje esančios lėšos ir (ar) vertybinių popieriai. Civilinio kodekso 6.923 straipsnio 2 dalyje nurodytas eilišumas, kai sąskaitoje nepakanka lėšų visiems pareikištiems reikalavimams patenkinti, taikomas tik po to, kai įvykdomi dalyvio įsipareigojimai, susiję su jo dalyvavimu sistemoje.

3. Sistemos operatorius, atsiskaitymų tarpininkas, pagrindinė sandorio šalis arba kliringo namai, sužinoję apie tai, kad sustabdomos sistemos dalyvio operacijos ir (ar) pradedamas jo bankroto procesas, turi imtis visų įmanomų priemonių, kad to dalyvio pateikiami sistemai pervedimo nurodymai ir (ar) mokėjimo nurodymai nebūtų įtraukiami į sistemą.

4. Jei pervedimo nurodymai ir (ar) mokėjimo nurodymai buvo įtraukti į sistemą po to, kai sistemos dalyvio operacijos buvo sustabdytos ir (ar) pradėtas jo bankroto procesas, ir šie nurodymai įvykdomi operacijų sustabdymo ir (ar) bankroto proceso pradžios dieną, jie yra galiojantys ir negali būti ginčijami trečiųjų asmenų tik tuo atveju, jeigu pasibaigus atsiskaitymui sistemos operatorius, atsiskaitymų tarpininkas, pagrindinė sandorio šalis arba kliringo namai gali irodyti, kad nežinojo ir neturėjo žinoti apie operacijų sustabdymo ir (ar) bankroto proceso pradžią.

5. Sandorio, sudaryto iki operacijų sustabdymo ir (ar) bankroto proceso pradžios, pripažinimas negaliojančiu pagal Lietuvos Respublikos arba sistemos dalyvio bankrotą reglamentuojančius įstatymus ar kitais pagrindais nepanaikina pervedimo nurodymų, mokėjimo nurodymų bei jų įskaitymo ir gali turėti įtakos tik mokėtojo ir gavėjo tarpusavio teisėms bei įsipareigojimams, bet ne sistemai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-563](#), 2006-04-20, Žin., 2006, Nr. 50-1798 (2006-05-06), i. k. 1061010ISTA000X-563

6. Sistemos dalyvis ar tretieji asmenys negali atšaukti pervedimo nurodymo ir (ar) mokėjimo nurodymo nuo sistemos taisyklėse nustatyto momento.

8 straipsnis. Dalyvio bankrotas arba operacijų sustabdymas

1. Jeigu teismas pradėjo Lietuvos Respublikoje registruoto dalyvio bankroto procesą, apie tai jis nedelsdamas privalo pranešti Lietuvos bankui. Sprendime dėl bankroto bylos iškėlimo turi būti nurodyta sprendimo priėmimo kalendorinė data ir valanda.

2. Pareigą informuoti Lietuvos banką, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, taip pat turi teismas arba kita institucija, priėmusi sprendimą dėl Lietuvos Respublikoje registruoto sistemos dalyvio operacijų sustabdymo.

3. Lietuvos bankas, gavęs šio straipsnio 1 ar 2 dalyje nurodytą pranešimą arba pranešimą iš valstybės narės atsakingos institucijos apie dalyvio, dalyvaujančio sistemoje, kurios dalyviai teisėms ir įsipareigojimams, atsirandantiems dėl dalyvavimo sistemoje, pasirinko Lietuvos Respublikos teisę, operacijų sustabdymą arba pradėtą jo bankroto procesą, nedelsdamas privalo pranešti tos sistemos operatoriui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-563](#), 2006-04-20, Žin., 2006, Nr. 50-1798 (2006-05-06), i. k. 1061010ISTA000X-563

4. Bankroto procesas neturi įtakos sistemos dalyvio teisių ir įsipareigojimų, atsiradusiu dėl jo dalyvavimo sistemoje iki bankroto proceso pradžios, vykdymui.

5. Jeigu Lietuvos Respublikoje registruotam dalyviui, dalyvaujančiam sistemoje, kurios dalyvių teisėms ir įsipareigojimams, atsirandantiems dėl dalyvavimo sistemoje, taikoma valstybės narės teisė, sustabdytos operacijos ir (ar) pradėtas bankroto procesas, jo teisėms ir įsipareigojimams, atsiradusiems dėl dalyvavimo toje sistemoje, taikoma tos valstybės narės teisė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-563](#), 2006-04-20, Žin., 2006, Nr. 50-1798 (2006-05-06), i. k. 1061010ISTA000X-563

6. Jeigu yra pradėtas dalyvio, dalyvaujančio sistemoje, kurios dalyviai teisėms ir įsipareigojimams, atsirandantiems dėl dalyvavimo sistemoje, pasirinko Lietuvos Respublikos teisę, bankroto procesas ir (ar) sustabdytos tokio dalyvio operacijos, teisėms ir įsipareigojimams, atsiradusiems dėl jo dalyvavimo sistemoje, taikoma Lietuvos Respublikos teisė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-563](#), 2006-04-20, Žin., 2006, Nr. 50-1798 (2006-05-06), i. k. 1061010ISTA000X-563

9 straipsnis. Teisės į įkaitą

1. Jeigu sistemos dalyvis arba Lietuvos banko, valstybių narių centrinių bankų ir Europos centrinio banko sandorio šalis laiku neįvykdo įkaitu užtikrintos prievolės, kitas sistemos dalyvis arba minėti bankai turi teisę perimti įkaitą ir ją realizuoti teisės aktų nustatyta tvarka. Ši teisė taikoma neatsižvelgiant į sistemos dalyvio arba Lietuvos banko, valstybių narių centrinių bankų ir Europos centrinio banko sandorio šalies operacijų sustabdymą ir (ar) pradėtą bankroto procesą. Patenkinus įkaitu apsaugotus reikalavimus, likusi suma išmokama įkaito davėjui arba skiriama kitų kreditorių reikalavimams tenkinti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-2128](#), 2004-04-15, Žin., 2004, Nr. 61-2184 (2004-04-27), i. k. 1041010ISTA0IX-2128

2. Jeigu sistemos dalyviams arba Lietuvos bankui, valstybių narių centriniams bankams arba Europos centriniam bankui įkaitu pateikiami vertybiniai popieriai (įskaitant teises į vertybinius popierius) ir šių asmenų arba asmenų, veikiančių jų vardu, teisės į šiuos vertybinius popierius įstatymų nustatyta tvarka yra įregistruotos registre, atitinkamoje sąskaitoje arba centralizuotoje saugojimo sistemoje, esančioje valstybėje narėje, tai šių asmenų, kaip įkaito turėtojų, teises į šiuos vertybinius popierius nustato tos valstybės narės teisė.

3. Jeigu sistemos dalyviams arba Lietuvos bankui, valstybių narių centriniams bankams arba Europos centriniam bankui įkaitu pateikiami vertybiniai popieriai (įskaitant teises į vertybinius popierius), ir šių asmenų arba asmenų, veikiančių jų vardu, teisės į šiuos vertybinius popierius įstatymų nustatyta tvarka yra įregistruotos registre, atitinkamoje sąskaitoje arba centralizuotoje saugojimo sistemoje, esančioje Lietuvos Respublikoje, tai šių asmenų, kaip įkaito turėtojų, teises į šiuos vertybinius popierius nustato Lietuvos teisė.

KETVIRTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

10 straipsnis. Europos Bendrijų Komisijos ir valstybių narių atsakingų institucijų informavimas

1. Lietuvos bankas privalo teikti Europos Bendrijų Komisijai informaciją apie sistemas, šio Įstatymo nustatyta tvarka įregistruotas Lietuvos banke, ir sistemas, kurių operatorius yra pats Lietuvos bankas, taip pat nurodyti, kad jis yra šiame Įstatyme nurodyta atsakinga institucija Lietuvoje.

2. Jei sistemos, kurios dalyvių teisėms ir įsipareigojimams, atsirandantiems dėl dalyvavimo sistemoje, taikoma valstybės narės teisė, dalyviui, kuris įregistruotas Lietuvos Respublikoje, sustabdomos operacijos arba pradedamas bankroto procesas, Lietuvos bankas, gavęs šio Įstatymo 8 straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą pranešimą, nedelsdamas turi pranešti apie tai tos valstybės narės atsakingai institucijai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-563](#), 2006-04-20, Žin., 2006, Nr. 50-1798 (2006-05-06), i. k. 1061010ISTA000X-563

3. Sistemos, kurios dalyvių teisėms ir įsipareigojimams, atsirandantiems dėl dalyvavimo sistemoje, taikoma valstybės narės teisė, dalyvis, įregistruotas Lietuvos Respublikoje, turi pranešti Lietuvos bankui apie savo dalyvavimą toje sistemoje ir jo nutraukimą arba sustabdymą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-563](#), 2006-04-20, Žin., 2006, Nr. 50-1798 (2006-05-06), i. k. 1061010ISTA000X-563

4. Lietuvos bankas nedelsdamas turi pranešti valstybės narės atsakingai institucijai apie toje valstybėje narėje įregistruotą dalyvį, dalyvaujančią sistemoje, kurios dalyvių teisėms ir įsipareigojimams, atsirandantiems dėl dalyvavimo sistemoje, taikoma Lietuvos Respublikos teisė.

11 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis Įstatymas, išskyrus 10 straipsnį, įsigalioja nuo 2003 m. liepos 1 d.
2. Šio Įstatymo 10 straipsnis įsigalioja Lietuvos Respublikai tapus Europos Sąjungos nare.

12 straipsnis. Įstatymo įgyvendinimas

1. Lietuvos bankas iki šio Įstatymo įsigaliojimo dienos priima tame numatytomis Lietuvos banko funkcijoms įgyvendinti reikalingus teisės aktus.
2. Ne vėliau kaip per 6 mėnesius po šio Įstatymo įsigaliojimo dienos, sistemų, kurių dalyvių teisėms ir įsipareigojimams, atsirandantiems dėl dalyvavimo sistemoje, taikoma Lietuvos Respublikos teisė, operatoriai turi kreiptis į Lietuvos banką dėl sistemos įregistruavimo.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ROLANDAS PAKSAS

Lietuvos Respublikos
2003 m. birželio 5 d.
įstatymo Nr. IX-1597
priedas

ĮGYVENDINAMAS EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAS

Europos Parlamento ir Tarybos 1998 m. gegužės 19 d. direktyva 98/26/EB „Dėl atsiskaitymų baigtinumo mokėjimo ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemoje“.

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-2128](#), 2004-04-15, Žin., 2004, Nr. 61-2184 (2004-04-27), i. k. 1041010ISTA0IX-2128
Lietuvos Respublikos atsiskaitymų baigtinumo mokėjimo ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemoje įstatymo 2 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymas

2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-563](#), 2006-04-20, Žin., 2006, Nr. 50-1798 (2006-05-06), i. k. 1061010ISTA000X-563
Lietuvos Respublikos atsiskaitymų baigtinumo mokėjimo ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemoje įstatymo 2, 3, 5, 7, 8 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymas